

§ 101 Delårsrapport april 2018 för Södertälje kommun

Dnr: KS 18/200

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens kontor har sammanställt delårsrapport T1 per 30 april 2018 för Södertälje kommun. Till grund för rapporten ligger bland annat nämndernas delårsrapporter. Delårsrapporten innehåller ekonomisk och finansiell analys och finansiell riskhantering, projektuppföljning för investeringar och måluppföljning av det finansiella målet och arbetsgivarmålet.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens kontors tjänsteskrivelse den 11 juni 2018

Rapport den 11 juni Kommunstyrelsens uppsikt

Delårsrapport den 11 juni per 30 april 2018 för Södertälje kommun med bilagor

Yrkanden

Kommunstyrelsens ordförande Boel Godner (S) och Mats Siljebrand (L) yrkar bifall till föreliggande förslag från förvaltningen.

Marita Lärnestad (M) och Beata Milewczyk (SD) yrkar att kommunstyrelsen inte ska besluta man har tagit del av delårsbokslutet och att det ska överlämnas till kommunfullmäktige.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena från ordföranden och Mats Siljebrand (L) respektive yrkandena från Marita Lärnestad (M) och Beata Milewczyk (SD). Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat bifalla förvaltningens förslag i enlighet med yrkandena från ordföranden och Mats Siljebrand.

Kommunstyrelsens beslut

1. Delårsbokslutet per den 30 april 2018 godkänns.
2. Tekniska nämndens ram för KF-investeringar utökas med 13 570 tkr, Järna kommunalnämnd med 2 390 tkr, Hölö-Mörkö kommunalnämnd med 750 tkr samt Enhörna kommunalnämnd med 790 tkr. Finansiering sker genom att KS markeringsbelopp för GC-vägar enligt GC-planen minskas med 17,5 mnkr 2018.
3. Järna kommunalnämnds ram för KF-investeringar utökas med 286 tkr, Hölö-Mörkö kommunalnämnd med 394 tkr, Vårdinge-Mölndal kommunalnämnd med 170 tkr samt Enhörna kommunalnämnd med 150 tkr. Finansiering sker genom att KS markeringsbelopp för trygghet, säkerhet och miljö minskas med 1 mnkr 2018.

20Justerandes signum

Anslagsdatum

2018-06-18

Utdragsbestyrkande

4. Tekniska nämndens ram för KF-investeringar utökas med 200 tkr för färdigställande av Viksbergsvägen. Finansiering sker genom att KS markeringsbelopp för investeringar i väganlutningar till nya byggnationer i hela kommunen minskar med 200 tkr 2018.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Delårsbokslutet per den 30 april 2018 godkänns.
2. Miljönämnden får en investeringsbudget på 1,3 mnkr för nämndinvesteringar 2018 för utbyte av verksamhetssystem. Finansiering sker inom likviditeten.
3. Beviljar Järna kommunaldelsnämnd en utökning av egna nämndsinvesteringar med 800 tkr för beläggningsunderhåll. Finansiering sker inom likviditeten
4. Stadsbyggnadsnämnden ansöker om nya investeringsmedel för KF-investeringar om 1 200 tkr för att genomföra investeringar i e-tjänster och digitala signaturer. Ansökan avslås med motiveringen att detta bör inordnas i det kommungemensamma digitaliseringsprojektet.
5. Tekniska nämnden ansöker om utökad investeringsram för KF-investeringar med 27 mnkr. Ansökan avslås med motiveringen att inte ändra budgeteringssprincipen för exploateringsbudgeten under löpande år.
6. Beviljar kultur- och fritidsnämnden en utökning av kommunbidraget med 650 tkr för 2018 för föreningsbidrag till Södertörns blåbandsförening. Finansiering sker genom att Södertälje kommuns budgeterade resultat för 2018 minskar med 650 tkr.
7. Beviljar kultur- och fritidsnämnden en utökning av kommunbidraget med 550 tkr för 2018 för föreningsbidrag till Läsa för integration. Finansiering sker genom att Södertälje kommuns budgeterade resultat för 2018 minskar med 550 tkr.
8. Beviljar kultur- och fritidsnämnden en utökning av kommunbidraget med 750 tkr för 2018 för föreningsbidrag till Södertälje sportklubb (SSK). Finansiering sker genom att Södertälje kommuns budgeterade resultat för 2018 minskar med 750 tkr.
9. Beviljar Järna kommunaldelsnämnd en utökning av reinvesteringsramen med 800 tkr. Finansiering sker inom likviditeten
10. Beviljar äldreomsorgsnämnden utökade investeringsmedel till nya KF-investeringar för inventarier till Mariekällgårdens kök med 0,3 mnkr. Finansiering sker inom likviditeten.
11. Förändringar i budgeten för verksamhetslokaler hos Telge Fastigheter AB föreslås tas från reservmedel avsatta för innevarande budgetår:
 - Beviljar start av ny förstudie gällande Utemiljö Brunnsängsskolan
 - Beviljar förskjutning av investeringsmedel till 2019 med 6 mnkr för GF-hallen.
 - Beviljar balansering för kostnader för eftersläpning av projekt med 1,5 mnkr
 - Beviljar om disposition med 10 mnkr genom avslut av projektering av Årbokens förskola samt beviljar start av tillfällig lösning inom förskoleområdet Grusåsen/Brunnsäng.
 - Beviljar investeringsmedel med 6 mnkr för ett nytt projekt för Hovsjöskolan ombyggnad samt godkänner produktionsstartsbeslut.

- Beviljar tidigareläggning av projektering av Braxen 2 (fd Mariekäll) som ligger i 2019 års investeringsbudgeten med 2 mnkr.
- Beviljar utökad investeringsmedel för Björkmossens äldreboende med 15 mnkr.

Kommunstyrelsen förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Reservation och särskilda yttranden

Marita Lärnestad (M) anmäler reservation till protokollet till förmån för eget yrkande.

Beata Milewczyk (SD) anmäler reservation till protokollet till förmån för eget yrkande.

Mats Siljebrand (L) anmäler och inger särskilt yttrande, bilaga § 102 A.

Tage Gripenstam (C) anmäler och inger särskilt yttrande, bilaga § 102 B.

David Winerdal (KD) anmäler och inger särskilt yttrande, bilaga § 102 C.

Beslutet skickas till
Akten

20Justerandes signum 	Anslagsdatum 2018-06-18	Utdragsbestyrkande
---	----------------------------	---

KOMMUNSTYRELSEN

2018-06-15

SÄRSKILT YTTRANDE

Ärende 6

DELÅRSRAPPORT APRIL 2018 FÖR SÖDERTÄLJE KOMMUN

Ärende/beslut

Kommunstyrelsen (KS) har i dag för egen del godkänt delårsbokslutet per den 30 april 2018. Vidare har ramarna för kommunfullmäktigeinvesteringar (KF) för tekniska nämnden (TN), Järna kommunfullmäktige (KDN), Hölö-Mörkö KDN och Enhörna KDN utökats, samtidigt som motsvarande KS-markeringsbelopp för gång- och cykelvägar minskats. Investeringsramarna för de fyra KDN har även förstärkts med 1 miljon kronor genom motsvarande minskning av markeringsbeloppet hos KS för trygghet, säkerhet och miljö. Även TN:s ram för KF-investeringar har utökats för färdigställande av Viksbergsvägen genom att markeringsbeloppet i KS för väganslutningar minskats i motsvarande grad.

Kommunstyrelsen har också föreslagit kommunfullmäktige att godkänna delårsbokslutet. I en rad punkter föreslogs förändringar i nämndernas investerings- och driftbudgetar. För miljö-nämnden var det byte av verksamhetssystem och för Järna KDN beläggningsunderhåll och en utökning av reinvesteringsramen, alla finansierat inom likvideten. Äskanden från stadsbyggnadsnämnden om investeringar i e-tjänster respektive TN om utökad ram för KF-investeringar avslogs. Kultur- och fritidsnämnden beviljades en utökning av kommunbidraget för extra medel till Södertörns blåbandsförening, Läsa för integration och Södertälje Sportklubb, totalt 1 950 000 kronor, som finansierades genom motsvarande minskning av resultatet. Äldreomsorgsnämnden beviljades inköp av inventarier till Mariekällgården, 300 000 kronor, finansierat inom likvideten. Till sist fastställdes förändringar i budgeten för verksamhetslokaler hos Telge Fastigheter, finansierade genom budgeterade reservmedel.

Bakgrund

Kommunens resultat för april blev totalt 105 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner bättre än förra året. Resultatet efter rea- och exploateringsvinster (jämförelsestörande poster) blev 62 miljoner, vilket är 26 miljoner lägre jämfört med samma period förra året. Resultatför-sämringen beror främst på att nettokostnaderna ökar med 3,7 procent, medan skatteintäkterna endast stiger med 2,2 procent. Helårsprognosen pekar på ett positivt resultat på 223 miljoner. Jämfört med resultatet för 2017 är det en försämring med 205 miljoner. Förklaringen även här är att nettokostnaderna ökar snabbare (6,9 procent) än skatteintäkterna (2,6 procent). Resultatet per april för kommunen bedöms ligga på en tillfredsställande nivå, även om finansnettot jämfört med 2017 försämrats, då en utdelning från Glasbergabolaget erhöles.

Resultatet per april för koncernen efter skatt uppgår till 240 miljoner kronor, vilket är 12 miljoner bättre än budget och 50 miljoner bättre jämfört med samma period förra året. Här hjälps resultatet upp av Telge Bostäders försäljning av radhus i Hovsjö.

Den externa skulden har minskat med 117 miljoner kronor och nettokoncernskulden uppgår i dagsläget till 141 000 kronor per invånare. Trots sjunkande skuld inom vissa verksamheter och en fastighetsförsäljning ökar Telge AB sin skuldsättning på grund av hög investeringstakt.

Lönekostnaderna har ökat med 4,2 procent jämfört med 2,86 procent 2017 och sjukfrånvaron ligger still på 6,6 procent.

Liberalernas bedömning

Liberalerna gjorde en gedigen analys av Södertälje kommuns bokslut för 2017 i en reservation och väljer vid den första delårsuppföljningen att göra några nedslag i rapporten.

Låneskulden

Nettokoncernskulden har minskat med 117 miljoner kronor och den uppgår till 141 000 kronor per invånare, det vill säga samma belopp som den sista december 2017.

Ekonomiavdelningen varnar dock för att skuldsättningen kommer att öka igen på grund av en högre investeringstakt inom Telge AB. För en långsiktigt hållbar ekonomi krävs fortsatt strålkastarljus på kommunkoncernens skuldberg och förmåga att finansiera investeringar inom eget kassaflöde. Liberalerna välkomnar att låneskulden har sjunkit, från 11,7 miljarder kronor 2012 till knappt 8 miljarder 2018. Minskat skuldberg ger lägre räntekostnader, viktigt att beakta i det långa loppet – trots ännu lågt ränteläge.

Men skulden måste pressas ned ytterligare, eftersom Södertäljeborna fortfarande tillhör de högst belånade i landet. Nya investeringar ska noga övervägas och i allt väsentligt finansieras genom egna medel inom dotterbolagen och strategiska försäljningar. Vi välkomnar en gemensam investeringsprocess, som syftar till betydligt mer träffsäkra investeringar – som verkligen genomförs.

Socialnämnden

När det gäller ekonomiskt bistånd konstaterar ekonomiavdelningen att ”De administrativa kostnaderna för försörjningsstöd är avsevärt högre än riksgenomsnittet och är till med de högsta i riket. Detta är något som måste belysas”. Liberalerna delar naturligtvis denna uppfattning. Vi måste gå till botten med de bakomliggande orsakerna till landets dyraste administration för försörjningsstöd. Inte nog med att Södertälje har bland de högsta faktiska utbetalningarna, nu toppar vi också utgifterna för byråkrati, vilket är oacceptabelt.

I syfte att underlätta beslutsfattandet i socialnämnden gav på Liberalernas initiativ kommunstyrelsen stadsdirektören i uppdrag att undersöka möjligheten att införa volymavstämningar för sociala placeringar av barn och unga. Utredningens slutsats blev dock ”att inte rekommendera ett sådant system, eftersom en volymavstämning med låg träffsäkerhet riskerar att göra socialnämndens arbete svårare än de möjligheter som ges inom ramen för dagens mål- och budgetprocess.” Vi ser fortfarande uppenbara fördelar att i likhet med den pedagogiska verksamheten och omsorgen om personer som omfattas av LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) göra just volymavstämningar ett par gånger om året. Vi bedömer att detta vore ett välkommet verktyg i ekonomins tjänst för socialnämndens ledamöter.

Äldreomsorgsnämnden

Äldreomsorgsnämnden visar ett underskott för årets första månader på 4,5 miljoner kronor. Helårsprognosen är dock en budget i balans. Ekonomikontoret skräder inte orden, utan skriver att "Stora effektiviseringsåtgärder inom hemtjänst utförd i egen regi måste genomföras skyndsamt under året för att prognosen ska infrias. Vissa åtgärder är pågående eller planerade men ytterligare besparingsåtgärder måste genomföras." Ekonomiavdelningens sammanfattande bedömning av God ekonomisk hushållning, GEH, är att den har brister och att hemtjänsten i egen regi har en låg kostnadseffektivitet.

Hemtjänsten i egen regi dras med betydande problem. Införandet av en tid- och insatsregistrering i kombination med mer effektiv och rättsäker handläggning har lett till 120 000 färre hemtjänsttimmar. Det motsvarar sänkta kostnader för myndighetutövningen med knappt 47 miljoner. Men utförarverksamheten har inte lyckats krympa kostymen och nämnden har inte lyckats sänka kostnaderna i motsvarande grad. Denna utmaning växer, eftersom hemtjänst i egen regi har ökat i volym och gör det än mer i slutet av året, då den enligt majoritetens tidigare beslut får 60 procent av marknaden och antalet externa aktörer dras ned från 5 till 4. Detta är paradoxalt, då de privata utförarna håller budget bättre och har mer nöjda brukare.

Även SKL:s (Sveriges kommuner och landsting) och Socialstyrelsens senaste rapport stämmer till eftertanke. Här får nämligen Södertäljes hemtjänst näst sämst betyg i hela landet – när seniorerna själva får säga sitt. Liberalerna välkomnar att äldreomsorgsnämnden aviserat en egen undersökning för att fånga upp brukarnas synpunkter, inte minst kring bemötande, och att omdömena för den offentliga och privata hemtjänsten redovisas var för sig.

41 personer väntar på ett vård- och omsorgsboende. Visserligen slår snart ett nytt kommunalt boende upp portarna i Björkmossen, men det är anmärkningsvärt att i denna kösituation endast 18 platser upphandlats vid Attendos moderna vård- och omsorgsboende i Hovsjö, som för närvarande har 36 lediga platser. Till råga på allt kommer inte heller det enda kommunala boendet som drivs på entreprenad - Oxbackshemmet - att upphandlas igen när nuvarande avtal löper ut vid årsskiftet. Det är högst förvånande, då egenregin inte direkt rosat marknaden.

Utbildningsnämnden

Resultatet för april är ett underskott på drygt 13 miljoner kronor, men prognosen för helåret är ett plus på knappt 6 miljoner. Nettokostnaderna har ökat med 3 procent jämfört med samma period 2017, framförallt på grund av löneökningar och dyrare skolskjuts.

Inom grundskolan och gymnasiet söker allt fler elever till friskolor. Bara till Internationella Engelska skolan sökte 300 elever och två av våra gymnasieskolor dras med stora underskott. Kostnaden per barn och elev som går till annan skola innebär en större utgift för utbildningsnämnden. då elevpengen kompletteras med både lokalbidrag och overheadkostnad.

Skolan i allmänhet och gymnasieskolan i synnerhet står inför stora utmaningar. Vi måste målmedvetet arbeta för ökad arbetsro i klassrummen och måluppfyllelse hos eleverna. Det förutsätter resurstillskott och att medel omfördelas från lokaler till pedagogiken. Nyckeln är attraktiva profiler och en högkvalitativ undervisning. Det förutsätter att vi kan rekrytera och behålla skickliga lärare genom bra löner och goda arbetsförhållanden.

Södertälje den 15 juni 2018

Mats Siljebrand (L)

**Särskilt yttrande
Kommunstyrelsen**

201800615

Ärende 6

Delårsrapport för Södertälje kommun per april 2018

Dnr; KS 18/200

Centerpartiet ett antal frågetecken inför framtiden. Några är, kvalitativa satsningar på och tryggheten i skolan, rättvisande budgetram för omsorgen, kvalitén och maten i äldreomsorgen, investeringsvolymen för gatuunderhåll, hur klarar vi exploateringsstrycket för bostäder/lokaler i hela kommunen även på landsbygden, hur får vi upp farten på bredbandssatsningen, blir stadskärnan bra för handel och restauranger och räcker våra åtgärder i samverkan med andra för att vår befolkning ska känna att de bor i en bra och trygg kommun?

Sammanfattning

Det är glädjande att med en delårsrapport med ett bra ekonomiskt resultat det ger förutsättningar att genomföra satsningar och tryggt utveckla den nuvarande verksamheten. Det är glädjande att vi nu ser en delårsrapport på 105 mkr och en prognos för 2018 på 223 mkr.

Det som oroar

Äldreomsorgen har problem med kvalitén i verksamheten och ekonomin särskilt i egen regi verksamheten. Det pågår nu ett viktigt arbete kring hur kommunen som arbetsgivare ska få en bättre situation för de som arbetar i äldreomsorgen. Det är en förutsättning tillsammans med en utveckling att använda digitalisering och ny teknik för att bedriva en verksamhet som är både effektiv och med en bra arbetsmiljö. Det finns goda exempel på till exempel vård- och omsorgsboenden som klarar det. Ett annat område är maten för våra äldre, vi har föreslagit att den kylda maten ska avvecklas, tillagningskök i våra boenden och bättre alternativ till de som har mat via hemtjänsten. Resultaten stärker vår uppfattning att fler entreprenörer borde få chansen att resurseffektivt höja kvalitén i äldreomsorgen och återinför LOV, med bra kontroll på att vi får det vi betalar för, ger det trygghet för utförarna och för våra äldre.

Personalen

Personalen är vår viktigaste resurs och därför behöver den mötas av och få verka i en bra arbetsmiljö, med inflytande och reellt ansvar för sitt arbete. Lean är enligt vår mening fortsatt en bra metod för att lyckas med detta.

Att arbetsmiljön har förbättringspotential blir självklart när man ser fortsatt höga sjuktal i stora verksamheter som omsorg och förskola och alltför stor bemanning med hjälp av vikarier och timanställda. En förbättring kan glädjande ses i kölvattnet av det omfattande frisknärvaroarbeta som pågår, men mycket återstår att göra. Även där visar det sig att Centerpartiets satsningar på en bättre hälsa och ökad frisknärvaro skulle gett resultat och utöver personalen gagnat vår ekonomi med de förstärkningar vi budgeterat med, de vinsterna ingår nu i det samlade resultatet.

Investeringar

Centerpartiet föreslog till budgeten 2016, 2017 och 2018 att nivån för investeringar till gatuunderhåll ska höjas med 10 miljoner kr/år plus en tillfällig höjning under 10 år för att komma ikapp eftersatt underhåll med ytterligare 10 miljoner kr/år. En del beslutades av majoriteten att rymmas i det treåriga Södertäljelyftet 2017 på 100 mkr och nu ytterligare 12 mkr i årets bokslut. Varför inte på en gång göra som Centerpartiet föreslår. Lägga fast en långsiktig plan för att komma ikapp med underhåll av gator och vägar, för kollektivtrafik, yrkestrafik, privatbilister och cyklister. Fast då försvinner förstås den publika effekten av att ständigt kunna deklarerar nya satsningar till invånarna särskilt när det som i år är valår.

Att ha en ekonomi i balans är viktigt och ett krav. Att ha kontroll och en rättvisande budget är naturligtvis likaså.

Tage Gripenstam, Centerpartiet